

ВИКОРИСТАННЯ КОМБІНОВАНИХ СТЕРИЛІЗАЦІЙНИХ УПАКОВОК У СТОМАТОЛОГІЇ

С. В. Казюта

*Комунальний заклад охорони здоров'я
Харківська обласна стоматологічна поліклініка*

У статті містяться основні принципи стерилізації медичного інструментарію, положення асептики та антисептики, чинні накази МОЗ України, відомості про найпоширеніші ВЛІ та принципи боротьби з ними.

USE KRAFT PACKAGES IN DENTAL SURGERY

S. V. Kazyuta

*Municipal Institution of Public Health
Kharkiv Regional Dental Clinic*

This article contains the basic principles of sterilization of medical instruments, the provisions of asepsis and antisepsis, current orders MPH of Ukraine, information about the most common influ principles and deal with them.

Вступ. Актуальною проблемою завжди був ризик виникнення ВЛІ, яка могла не тільки погіршити стан пацієнта та збільшити період одужання, а й призвести до смерті хворого. У боротьбі з виникненням ВЛІ найбільшу роль відіграє асептика й антисептика та асептика-стерилізація.

Основна частина. Неможливе проведення адекватного та результативного лікування хворих стоматологічного профілю без використання стерильного інструментарію.

Необхідно звернути увагу на режими стерилізації, які згідно з наказом МОЗ України № 770 використовуються у даній ЛПУ, беручи до уваги профіль та направленість [1], а саме:

- **Паровий метод стерилізації**

Робоча температура в стерилізаційній камері повинна становити 120–132 °С; тиск пари в стерилізаційній камері – 2.0-1.1 МПа; час стерилізаційної витримки – 20–45 хв. Даний метод стерилізації використовується для виробів з корозій-

ностійкого металу, скла, виробів з текстилю, резини.

Термін зберігання виробів після цього методу стерилізації у коробках без фільтра – 3 доби, з фільтрами – 20 діб.

- **Повітряний метод стерилізації**

Робоча температура в стерилізаційній камері повинна становити 160–180 °С; час стерилізаційної витримки – 60–150 хв.

Повітряний метод стерилізації використовується для виробів з металу, скла та силіконової резини. Післястерилізаційний термін зберігання у коробках без фільтра – 3 доби, якщо інструмент був простерилізований без коробки, він підлягає негайному використанню.

- **Хімічний метод стерилізації**

Стерилізувальний агент – 6 % перекис водню. Робоча температура в стерилізаційній камері повинна становити 18–50 °С; час стерилізаційної витримки – 180–360 хв [2–4].

Для підтримки асептичних умов зберігання інструментарію використовуються камери для зберігання стерильного інструментарію типу «Панмед», з огляду на специфіку роботи ЛПЗ стоматологічного профілю та подовження терміну зберігання стерильного інструментарію є цілеспрямованим використання комбінованих упаковок (прозора синтетична плівка + папір) (рис. 1).

Рис. 1. Медичні стерилізаційні пакувальні матеріали одноразового застосування для розміщення виробів медичного призначення (матеріалів) перед стерилізацією і подальшого збереження стерильності цих виробів після стерилізації до використання за призначенням.

Зазначені упаковки належать до матеріалів одноразового застосування.

Упаковки, спроектовані відповідним чином, відповідають вимогам до медичних стерилізаційних пакувальних матеріалів [3, 4]. Дана упаковка:

- виключає можливість проникнення мікроорганізмів всередину після проведеної стерилізації (за умов дотримання правил закривання упаковок з виробами, режимів стерилізації, умов і термінів зберігання);

- витримує вплив відповідного стерилізувального агента, виключаючи можливість пошкодження ним упаковки, зберігаючи зовнішній вигляд (крім кольору індикаторів, нанесених на упаковки), герметичність швів після стерилізації;

- зручна для розміщення й упакування виробів або матеріалу так, як необхідно для конкретного методу стерилізації;

- дозволяє легко або запечатати, або заклеїти вміст;

- дозволяє безпечно маніпулювати упакованими виробами після стерилізації і витягувати вміст упаковки без ризику його вторинної контамінації мікроорганізмами після стерилізації.

Пакувальний матеріал представлений декількома видами упаковок. Наприклад, *комбіновані (паперово-плівкові) упаковки* — це вид упаковок, призначений для виробів, які повинні піддаватися стерилізації паровим методом (насиченою водяною парою під тиском) або газовим методом (окисом етилену або формальдегідом).

Стерилізаційні упаковки мають різну номенклатуру, типи і розміри:

- пакети без складок (плоскі);
- пакети зі складками;
- рулонний матеріал (рулони) без складок;
- рулонний матеріал (рулони) зі складками;
- пакети без складок самоклеючі.

Пакети без складок (плоскі) призначені для пакування невеликих за товщиною виробів. Пакети зі складками використовують для більш об'ємних виробів із складною конфігурацією або невеликих наборів інструментів.

Допустимий термін зберігання виробів, простерилізованих в упаковках за даними виробника, становить:

- в одинарній упаковці, запечатаній за допомогою термозварювального апарата – 1 рік;
- в подвійній упаковці (при розміщенні пакетів один в іншому), запечатаних за допомогою термозварювального апарата – 2 роки;
- в самоклеючих пакетах – 6 місяців.

Висновок. Використання комбінованих стерилізаційних упаковок дає позитивний результат для збереження стерильності інструментарію, легку доступність до різного виду інструментів, зникає необхідність використання УФ-опромінення для збереження стерильності, яке вкрай шкідливе для очей медичного персоналу. Для зберігання інструментарію у комбінованих стерильних упаковках необхідне лише сухе приміщення. Основним є термін зберігання стерильності, який може досягати 2 років, на відміну від зберігання інструментарію у коробках із фільтрами, де стерильність зберігається до 20 днів. Використання комбінованих стерилізаційних упаковок має значний позитивний результат не тільки для забезпечення стерильності, а й для збереження здоров'я пацієнтів і медичного персоналу.

ЛІТЕРАТУРА

1. О введении в действие отраслевого стандарта ОСТ 42-21-2-85 Стерилизация и дезинфекция изделий медицинского назначения. Методы, средства и режимы : приказ МОЗ України № 770 від 10.06.85 р.
2. Журнал «Поліклініка» – 2006. – № 4. – С. 86–88.
3. Касевич Н. М. Основи медсестринства в модулях : навч. посіб. / Н. М. Касевич. – К. : Медицина, 2009. – С. 36–40.
4. Шевчук М. Г. Сестринська справа / М. Г. Шевчук. – К. : Здоров'я, 1992. – С. 68–69.

Отримано 12.02.14